

Blandt de overvejede fordelingsnøgler samler opmærksomheden sig om to – beskatningsgrundlag og vækst i beskatningsgrundlaget.

Det vises i betænkningen, at en beskæring efter beskatningsgrundlag (det gældende system) især tilgodeser hensynet til, at en kommune skal kunne beholde en del af provenugevinsten ved en indkomstfremgang.

Den gældende *udligningsordning* sikrer dog en bedre overensstemmelse mellem overskud og beskæring, end hvis reduktionen alene var fordelt efter beskatningsgrundlag.

Fordeles beskæringen efter vækst i beskatningsgrundlaget, vil overensstemmelsen mellem overskud og reduktion være bedre, end hvis beskæringen sker inden for det nugældende system. Til gengæld rummer denne metode en betydelig risiko for, at en kommune slet ikke har nogen fordel af en aktiv ligningsindsats (overudligning).

Udvalget peger i denne forbindelse på, at der kan være flere grunde til at overveje en kombination af en reduktion inden for det gældende tilskudssystemets rammer og en kommunespecifik reduktion efter væksten i beskatningsgrundlaget, således at reduktionen i det første år fordeles efter stigningen i beskatningsgrundlag, medens fordelingen i de følgende år sker efter det gældende system.

For det første virker udligningssystemet med et års forsinkelse. En beskæring inden for det gældende system vil derfor det første år virke ganske skævt i forhold til tilpasningsbehovene i det første år.

For det andet indebærer denne forsinkelse af tilskudssystemets virkning, at der ved en beskæring af tilskud efter vækst i beskatningsgrundlaget i det første år ikke kan opstå de overudligningsproblemer, som vanskeliggør en permanent reduktion efter vækst i beskatningsgrundlaget.

For det tredje vil kommunerne med en sådan løsning få en vis tid til at tilpasse sig ændrede ydre forhold. Denne længere tilpasningsperiode gør det muligt for en kommune i tilbagegang at planlægge udgiftsreduktioner fremfor at sætte skatterne op.

Udvalget peger dog på, at denne model vil kunne give anledning til, at en midlertidig forbedring af beskatningsgrundlaget i særlige tilfælde vil kunne komme til at koste kommunen penge, hvorfor man understreger, at metoden alene tænkes anvendt for 1985 og 1986, og at en mere langsigtet løsning vil kræve nærmere overvejelser.

Endelig finder udvalget, at der bør ske en aktualisering af beregningsgrundlaget ved, at man fra 1986 anvender budgetterede tal for året forud for

tilskudsåret. Herved vil ændringer i kommunernes skattegrundlag slå hurtigere igennem i udligningen.

2.3. Regeringens overvejelser

2.3.1. Budgetlægningen for 1986.

Regeringen tillægger det afgørende betydning, at der gennem nulvækst i den offentlige sektor fortsat skabes råderum for en vækst i den private sektors aktivitet og beskæftigelse.

Regeringen må derfor lægge vægt på, at den kommunale aktivitet også i de kommende år holdes på et uændret niveau.

Regeringen har den 15. marts 1985 – efter forhandling med de kommunale parter i kommune-kontaktudvalget – udsendt en cirkulæreskrivelse om den kommunale økonomi i 1985 og forudsætningerne for den kommunale budgetlægning for 1986. Heri konstateres det indledningsvis, at en foreløbig opgørelse af kommunernes regnskaber for 1984 synes at vise, at udgiftsniveauet i 1984 for kommuner og amtskommuner under ét stort set vil ligge på niveau med 1983-regnskabet. Set i forhold til de kommunale 1985-budgetter ligger de foreløbige regnskabstal for 1984 – med tillæg af de forventede pris- og lønstigninger fra 1984 til 1985 – 2,5 mia. kr. under kommunernes og 0,6 mia. kr. under amtskommunernes budgetterede nettoudgifter for 1985.

På denne baggrund har regeringen henstillet:

- at der for henholdsvis kommuner og amtskommuner under ét opnås regnskabsmæssig nulvækst fra 1984 til 1985 (døg korrigeret for pris- og lønstigninger samt besparelser/merudgifter i forbindelse med ny lovgivning m.v. (herunder virkningerne af lægekonflikten) på det kommunale område,
- at kommuner henholdsvis amtskommuner under ét holder uændret aktivitetsniveau i 1986, således at nettoudgifterne i 1986 ikke overstiger nettoudgifterne i 1984-regnskabet med tillæg af pris- og lønstigninger og korrigeret for besparelser/merudgifter i forbindelse med ny lovgivning m.v. (herunder virkningerne af lægekonflikten) på det kommunale område,
- at der for kommuner henholdsvis amtskommuner under ét ikke ved likviditetsforbrug gennemføres skattelettelser.

Fastholdelsen af et uændret kommunalt aktivitetsniveau vil betyde, at kommuner og amtskommuner, hvis der ikke sker ændringer i de generelle tilskud, enten vil kunne forøge deres likviditet væsentligt eller vil kunne sætte skatterne ned. Regeringen har indgående overvejet spørgsmålet om